

Любовта е
„целувка на дама“

ЕЛИЗАБЕТА ФЛУМЕРИ
ГАБРИЕЛА ДЖАКОМЕТИ

Превод от италиански Весела Лулова Цалова

Уо

ЕГМОНТ

У

Книгата се издава под това лого, запазена марка на ЕГМОНТ.
Всички права запазени. Нито книгата като цяло, нито части от нея могат да бъдат възпроизвеждани под каквато и да е форма.

Оригинално заглавие *L'Amore È Un Bacio Di Dama*
Copyright © 2013 Sperling & Kupfer Editori S.p.A.
All rights reserved.

Превод Весела Лулова Цалова
Редактор Ваня Петкова
Коректор Таня Симеонова
Дизайн и илюстрация на корицата Фиделия Косева

Издава „Егмонт България“ ЕАД
1142 София, ул. „Фритьоф Нансен“ 9
www.egmontbulgaria.com

Отпечатано в „Дедраск“ ООД, София, 2017
Тираж: 1500 бр.
ISBN 978-954-27-2031-7

*На Патриция – заради нейната обич,
помощ и запалянковщината ѝ към нас*

1

Денят, белязан от предсказанието на майте като край на света, беше преминал без щети.

За Маргерита обаче краят на света зависеше от три неща, които до едно се бяха случили през онзи четвъртък.

Но тя все още не го знаеше.

Въпреки че се бяха появили предзнаменования за това.

Маргерита се намираще в голяма кръгла зала с много на брой врати. *Трябва да изляза оттук, трябва да се махна*, мислеше си тя. Така се приближи до първата и сложи ръката си върху дръжката ѝ. Напразно. Заключена беше два пъти. Опита и с втората. Нищо. Обзе я безпокойство. Не желаше да остане там. Искаше да избяга. Отчаяна, започна да се прехвърля от едната на другата, чувствайки се като затворница. Имаше обаче една последна врата. Най-малката. Доближи боязливо ръката си. Леко докосване и тя се отвори. Пред Маргерита се разкри огромна, светла кухня, препълнена с апетитни и приканващи гозби, а ароматът им гъделичкаше ноздрите ѝ... Помъчи се да влезе, но изведнъж вратата започна да се свива – или пък тя се уголемяваше безмерно? Насили се въпреки това

да я премине, но остана заклещена, неспособна да се по-мръдне, да извика помощ... Усещаше се все по-потисната. Изведнъж зърна как кухнята изчезна, заместена от дълга, тъмна подземна галерия, и започна да се бори с чувството, че се задушавя, което притискаше гърлото ѝ, напрягаше се да диша, да се освободи, да си поеме въздух...

Внезапно тя изплува, дишайки тежко изпод омотаните завивки и кожухчета, с които се беше увила от своята страна на брачното легло, заемащо съществена част от малката стая. Въздъхвайки раздражено, Франческо, съпругът ѝ, навря главата си под възглавницата. Кожухчетата се размърдаха едновременно, разкривайки първо двуцветна муцунка с огромни златисти очи и заострени уши, след това друга кръгла и черна като катран, а накрая бузесто-четинесто лице с разрошена козина, подобно на косите на стопанката си.

Рататуй, Аспержа и Артузи.

– Боже мой, какъв кошмар! – Маргерита си пое въздух с облекчение и раздаде поравно ласки и почесвания на двете котки и кучето мелез с твърде неопределена порода, които вкупом си съперничеха за нейното внимание – кой, хапейки я по палеца, кой, плъзгайки лапи по краката ѝ, сякаш точеше баница по тях, и кой, поставяйки настоятелно лапа върху ръката ѝ.

В този момент радиобудилникът засвири някаква жизнерадостна музика, след това женски глас се насложи над последните звуци.

– „Скорпион. Притиснати между Марс и Сатурн, ще трябва да изчакате лятото, за да започнете отново да се усмихвате. Ако Марс е наковалнята, то Сатурн е чукът!

Днес неговото влияние ще ви накара да отстраните от живота си всичко онова, което по някакъв начин е слабост или грешка.“

Сините очи на Маргерита се вторачиха огорчено в апарата, помръквайки.

– „Всъщност се очертава един негативен ден – продължи гласът. – Ще се почувствате потиснати от вести, които бихте искали да не получавате, но като добри скорпиони ще успеете да се възползвате от преминаването на Сатурн, взимайки правилните решения.“

Маргерита протегна ръка и с бързо движение смени станцията. За начало на деня това ѝ беше достатъчно.

Първо сънят. Сега и хороскопът.

Макар че в интерес на истината не вярваше нито на предзнаменователните сънища, нито на злощастните хороскопи.

Проглушаващ ушите рап се разнесе из стаята.

– Марджи! – Франческо изплува за миг изпод възглавницата и се вторачи гневно в нея. – Може ли да спреш този проклет будилник?

– Извинявай. – И тя натисна копчето за изключване, докато той се потапяше наново под възглавницата.

Маргерита не можа да не се присети за времето, когато Франческо беше човекът, който ставаше сутрин, за да ѝ направи кафе и да ѝ го занесе в леглото с неизменното: „Добро утро, съкровище!“. Беше много нежен ритуал и понякога между две целувки, шеговита реплика и ласка започваха да се любят...

Кога нещата се промениха?

От колко време вече все тя беше тази, която ставаше да

пригответи кафе и закуска, за да се опита да подслади неговите все по-намръщени събуждания?

Не знам.

Помъчи се с действие да изтика встрани тази мисъл, която досадно я поставяше в неприятна ситуация: скочи от леглото и се приземи на пода на фона на хора от лаене и мяучене, повличайки със себе си всичките завивки.

– Рататуй, Артузи и Аспержа, отиваме на закуска!

– Марджи, всеки ден една и съща история! – Гласът на Франческо достигна до нея приглушен от възглавницата, но явно ядосан. – Защо не ги научиш, че леглото е *off limits*? – Продължи той, старасейки се да си възвърне завивките, превърнали се в безформена купчина.

Усещането за досада се засили. Маргерита изпита чувство за вина. В края на краищата той беше просто уморен и стресиран, трябваше да се пробва да го разбере.

Работи много, парите са малко, а аз загубих мястото си в кол центъра...

– Имаш право – отговори му нежно, – сега ще ги заведа отгатък.

Тя напусна стаята, следвана от своето племе, докато той си мърмореше нещо неразбираемо.

Малкият коридор, отвеждащ към кухнята (по-точно кухненския ъгъл, който тя обаче се инатеше да нарича така), беше облепен със снимки на нейните животни, заснети в най-смешните им пози – сами или в групичка. Заедно с трите, които съставляваха шумния кортеж, се мъдреше и една голяма свещена мейна с брилянтна перушина. Същата, която я поздрави с дълго изсвирване в момента, в който Маргерита вдигна платното, покриващо

клетката, поставена до прозореца.

– Добро утро, Валастро!

– Здравей, любов, здравей! – отвърна птицата, протягайки клюна си между пречките, за да започне да я кълве нежно по ръката. Беше я намерила с прекършено крило и след като я излекува, тя се превърна в пълноправен член на нейното космато/пернато племе.

Маргерита се усмихна и погледна с нежност разнородната група от животни, събрана около нея в този ъгъл от дома, който толкова ѝ харесваше: пълен набор от кухненски съдове от всякакъв вид, хладилник, покрит с магнитчета, всичките прилежно посветени на храната, и една табела, окачена над печката, на която пишеше: СННН... COOK AT WORK!

– Обичам ви... – каза нежно, докато даваше няколко семенца на Валастро.

Франческо се беше опитал да се противопостави на присъствието на този зоопарк. „Любов моя, на по-малко от петдесет квадратни метра едва се намира място за нас, какво ще правим с още две котки, куче, а сега и мейна?...“ – бе протестираше. Ала Маргерита беше останала непреклонна по този въпрос. Приела беше да се премести в Рим, да си намери нова работа, да живее в този циментов кошмар, където, ако отвореше прозореца, от едната страна виждаше стена, а от другата „влизаше“ в къщата на съседите. „Ама е тих и струва малко, мила моя, не е за изпускане!“ – беше ѝ казал той, който, изоставяйки музикантските си прищевки, си бе намерил някаква по-прозаична длъжност в агенция за недвижими имоти. От своите животни обаче Маргерита не беше пожелала да се откаже.

Докато боравеше едновременно с кафемашината и съдинките в различни цветове и размери, тя се замисли, че в крайна сметка нищо не се беше случило така, както си го бе представяла. Мечтала беше да живее с Франческо в къща с огромна градина, където животинките ѝ можеха да тичат и играят, място, на което да се отдава на новите си кулинарни творения, а той да репетира нови музикални парчета, които щяха да го направят известен... Мечти, които се бяха разбили една след друга. Оставаше им любовта. Не беше ли това най-важното нещо? Ами тогава как да си обясниш онова неопределено усещане, с което напоследък трябваше да се съобразява? Още веднъж отдалечи тази мисъл от себе си, съсредоточавайки се върху приготвянето на отделните „каши“ за различните им консуматори: в нейния дом консервите от какъвто и да било вид не бяха на почит. „Имаш ли представа за гадостите, които слагат вътре в тях?“ – беше отвърнала на предложението на съпруга си да ги купуват на едро, за да спестят някоя и друга пара. След като обгрижи всичките си животинки, Маргерита се зае с особено внимание да приготви ароматизираното кафе на Франческо, придружено с кокосови и шоколадови бисквити, направени предната вечер, старайки се да игнорира обземащата я неприязън, която долавяше как пълзи като коварна змия вътре в нея. Кошмарът, който сънува, ли я беше провокирал? Или думите от хороскопа? Или какво друго?

– Марджи... какво стана с това кафе? – Гласът на Франческо, нещо средно между умоляващ и гневен, ѝ попречи да завърши мисълта си. Против волята ѝ някаква картина премина светкавично през съзнанието ѝ: наподобяваше

цветна снимка, която постепенно избледняваше от угнетяващо жълтеникавите нюанси към разливащите се черно-бели и накрая се превръщаше в мрачен негатив. Наистина ли животът ѝ се бе превърнал в такъв? Със силата на мисълта спусна една щора над тази представа, преструвайки се, че никога не бе съществувала. След което се забърза към спалнята, остави подноса до съпруга си, погали го по лицето, косата и... допря устните си до неговите. Целувката му някак беше припряна и отнесена – или ѝ се стори такава вследствие на негативната ѝ нагласа? Франческо изпи кафето си, отказа бисквитите и се надигна набързо от леглото.

– Късно е. – След това се втрени в нея, свъсвайки вежди. – Моля те, Марджи. Направи така, че да не се излагам, шефът ми лично се обади на отговорника по назначенията.

Маргерита едва се удържа да не изпухти.

– Знам, знам. Каза ми го вече сто пъти!

– Защото ти си тази, която продължава да губи работата си!

А, не, това вече е удар под пояса!

– Намекваш ми, че вината е моя, защото онзи сварен рибок, директорът на кол центъра, ме уволни?

– Уволни те, защото раздаваше готварски рецепти, вместо да убеждаваш хората да си плащат заемите!

– Аз се опитвах само да създам необходимите отношения...

Ама защо ли винаги трябва да се оправдавам?

– Добре, добре – отрязва я Франческо. – Тази работа вече би трябвало да се окаже подходящата за теб. Свързана е с храна и с хора. Нещата, които ти харесват, нали?

Защо ми го съобщава с този снизходителен тон?

Сега моментът обаче не беше подходящ да се карат, реши Маргерита. В края на краищата се беше насилил да ѝ помогне, беше обезпокоил, представи си, дори най-големия шеф... Разбира се, да бъде популяризатор на някаква си мандра не беше мечтата на живота ѝ, но нищо не можеше да е по-лошо от кол центъра за събиране на дългове.

– Следователно този път не би трябвало да има проблеми – заключи той, приемайки нейното мълчание за положителен отговор. – А пък и интервюто за работа ще бъде само проформа, достатъчно е да се усмихваш и да показваш ентузиазма си относно продукта. Имаме нужда от тази работа, запомни го! А сега – хайде, размърдай се, иначе ще закъснееш.

Миг след това бе изчезнал в банята.

– Достатъчно е да се усмихваш и да показваш ентузиазма си относно продукта! – изимитира го Маргерита. Надзърна към часовника и въздъхна. Отвори прозореца, изтупа възглавниците и юргана, оправи леглото, затича към „кухнята“, изми набързо чашките и оставените (от Франческо) чинии в мивката, а сетне премина към зоната на всекидневната, приглади диваните, подреди списанията (на Франческо), разхвърляни навсякъде, събра някакъв чифт маратонки (на Франческо), които се подаваха изпод дивана, отвори прозорците, вкара обувките в шкафчето, взе един чифт от своите, навлече си палтото върху пижамата, хвана каишката на Артузи и се втурна навън.

След като вече бяха на улицата, се опита да накара кучето да побърза, което от своя страна напразно се мъчеше да намери някой самотен стрък трева във фугите на зане-

марените и в ужасно състояние тротоари, от чиито две страни стърчаха надвисналите и леко застрашителни бетонни блокове, всички до един еднакви, в които се намираха апартаментите в техния „жилищен квартал“ – поне според определението им в рекламата на агенцията, в която работеше Франческо. Маргерита затвори очи и за миг си представи, че е у дома в Рокафита и долавя ухаението на цветята, които вече трябваше да са разцъфнали навсякъде, усеща вкуса и вдишва аромата на солено-горчивия въздух, разнасян от пролетния вятър...

– Алооо, ама ти кърава ли си? Ще мръднеш ли, ма???

Отвори изведнъж очите си само за да срещнат онези, враждебните, на някакъв шофьор. Миризмите и ароматите от дома ѝ изчезнаха, заместени от разяреното надуване на автомобилните клаксони. Маргерита побърза да се върне на тротоара, придърпвайки каишката, за да убеди Артузи да я последва.

Прибра се задъхана в апартамента точно когато Франческо излизаше с олимпийско спокойствие от банята. Тя си свали палтото, отървавайки се от пижамата си, докато пазеше равновесие на един крак, мъчейки се припряно да облече дрехите си.

– Още не си готова? – Франческо я погледна с укорително изражение. – Днес не може да закъсняваш!

Маргерита прехапа устни, за да удържи грозния отговор, с който ѝ се щеше да му отвърне, но се заключи в банята, без да му отговори.

Наистина е непоносим!

Половин час по-късно и ето я – вече пристигаше крайно запъхтяна на адреса, където се провеждаше интервюто

за работата като промоутър.

Усмиввам се и се показвам ентузиазизирана.

Опашката от кандидати, които бяха преди нея, се стопи набързо. Когато дойде нейният ред, се озова пред някакъв тип около трийсетте, със син костюм и оформена с гел коса, който ѝ се усмихна неискрено.

– Госпожо Карлети, елате, очаквах ви... – каза със съучастническо изражение, което веднага подразни Маргерита. Ако наистина не бе фактът, че се нуждаеха от тази работа, и ако Франческо не бе настоявал толкова, никога нямаше да приеме подобно ходатайство. А всъщност...

Усмиввам се и се показвам ентузиазизирана.

Включи на автопилот и се заслуша, демонстрирайки колко е убедена в спота за ролята на промоутъра, визитната картичка на компанията, във важността да подчертава висотата на собствения си имидж и този на фирмата при връзките си с клиентите, в трите нива на комуникацията, в необходимостта да влезе в синхрон с различните видове събеседници, в използването на терминологията и изразите, които всъщност трябва да избягва, в начина, по който да осъществява промоциите и представя продуктите, в направляването на разговора с клиента – и евентуалните му възражения – както и в прибягването до спомагателните материали, а накрая и в ЛПУ, Личния План за Усъвършенстване... докато онзи тип ѝ обясняваше, изпречил се пред изпълненото ѝ с въпроси изражение. Маргерита си помисли, че след малко ще ѝ се откачат челюстите и шийните прешлени от непрекъснатата нужда да се усмихва и кима в знак на съгласие, при това с ентузиазъм. Но работното място трябваше да е нейно. Имаха необходи-

мост от тези пари, за да плащат вноските за колата, телевизора, голф клуба на Франческо. И всичко се движеше в правилната посока.

До момента, в който продуктите се озоваха пред нея.

Онзи тип ѝ поднесе кратко описание на сирената, подчертавайки важноста на опаковката и начина, по който трябва да се представят на клиентите.

– Понякога е достатъчна една усмивка, едно погалване на детенцето в количката, за да продадеш две или три неща – обясни ѝ с професионално изражение. – А вие не би трябвало да имате проблеми... – Добави, хвърляйки ѝ чезнеш поглед на одобрение.

Това беше само нейното усещане или онзи гнусен индивид се пробваше да я сваля?

Маргерита спря да се усмихва и го попита, поглеждайки го право в очите.

– Бихте ли ми разказали за продуктите?

Мъжът я стрелна слисано и тя мигом потегли на четвърта: дали суровините, които се използват за тях, са най-добрите? Спазват ли се занаятчийските методи за обработка, цитирани в рекламата? Натурални ли са съставките? Млякото от контролирани ферми ли пристига? Може ли да се изключи със сигурност евентуалното замърсяване на водоизточниците?

Усмивката лека-полека изчезна от лицето на отговорника по назначенията.

– Вие трябва да се занимавате само с продажбата на продуктите. Точка! – отвърна ѝ нелюбезно.

– Защо не искате да ми отговорите? Нали не мислите, че аз ще убеждавам хората да купуват нещо, без да знам

дали е истинско, или не, а не дай боже, да е вредно за здравето им?!

Онзи се втренчи в нея.

– Добре, може да тръгвате.

Маргерита остана на място дезориентирана.

– Къде, извинете?

– Към къщи. Интервюто ви за работа приключи.

Тя се озова на улицата все още зашеметена, но съзнаваща яростта, която я обземаше. Извади мобилния си телефон и се обади на Франческо. Сигурна беше, че той ще я разбере.

Вместо това обаче я нападна с думите:

– Не искам да повярвам! Всичко беше уредено! Мога ли да знам поне какво, по дяволите, си му казала?

Маргерита остана с впечатлението, че е понесла двойна несправедливост.

– Единствено и само че не желая да продавам продуктите, без да знам какво се съдържа в тях!

– Ти винаги си си все същата! Никога няма да се промениш!

За миг Маргерита си въобрази, че връзката се е разпаднала. После проумя, че реалността се бе оказала по-различна: той просто бе затворил.

Трясна ми телефона под носа.

Остана да се взира в дисплея няколко секунди. Неподвижна.

Междувременно беше започнало да вали. Дъждът, който плющеше неспирно, беше подобаващият музикален фон за нейното настроение. За да се подслони, влезе в първия хипермаркет, който се изпречи пред очите ѝ.

Малко след това, докато се скиташе безцелно из лабиринта от коридори, притисната между огромните стени от стоки с етикети, често написани на неразбираеми езици, си даде сметка, че намерението ѝ не бе най-доброто. Продължаваше да разсъждава за интервюто за работа, за продуктите, вероятно нискокачествени, които трябваше да рекламира, и най-вече за реакцията на Франческо. Започна да ѝ се гади и излезе, пробивайки си път между хората, застанали на опашка пред касите. Никога преди както в този момент не ѝ се бе искало да бъде в Рокафита. Вкъщи.

Щом се прибра, установи, че асансьорът е повреден. Отново. За четвърти път в рамките на една седмица. Докато се подготвяше непредвидено да изкачи пеш осемте етажа (като го умножеше по другите два пъти, взимайки предвид, че трябваше да изведе навън Артузи), забеляза някакво писмо, което се подаваше от пощенската кутия. Видът му не изглеждаше заплашителен. Маргерита го взе, отвори го и се зае да го чете. Внезапно замръзна. Мигновено предупреждението от хороскопа, който бе изслушала сутринта, ѝ се върна нагоре като недобре храносмлян лук.

Прочете наново онези недвусмислени думи: предупреждение за изгонване. Всичко около нея започна да се върти, сякаш се беше озовала в ротора на някой лунапарк. Маргерита затвори очи.

– Дишай. Издишай. Бавно. Дишай, издишай... – започна да го повтаря като мантра, когато...

– Всичко наред ли е?

Тя се обърна и се оказа очи в очи с Мег, учителката по английски на Франческо („Да знам добре един език, това е наложително за моята работа – беше ѝ казал. – Намерих

жена, чийто майчин език е английски, а цените ѝ са много разумни. Съгласна ли си, любима?“ А тя не смогна да му отговори, че вече полагаше твърде много усилия, за да напасне семейния бюджет...).

Докато кимаше в знак на съгласие в отговор на въпроса, се чудеше какво ли прави Мег по това време тук. Какво ли можеше да се е случило?

– Здравей, Мег... някакъв проблем ли има?

Другата я погледна право в очите.

– Да. Аз и ти трябва да си поговорим.

Объркана. Чувстваше се объркана. И замаяна. Думите на Мег я бяха ударили като бухалка. Възможно ли бе цяла година да не забележи нищо? Да е приела за достоверни всичките лъжи, които Франческо ѝ беше наговорил? Но изведнъж всичко придоби смисъл като частите на пъзел, в които до този момент не се криеше никакво изображение: уроците в най-странните часове, цената, която беше направо смешна, съчастническите погледи между Франческо и Мег, дългите и необясними интервали от време, в които мобилният телефон на съпруга ѝ беше вечно изключен, неговото нарастващо страдание...

А сега?

Имаше усещането, че се преструва на набухнало суфле, а всъщност се чувстваше като зле омесена смачкана погача. Преглътна сълзите си. Имаше нужда да размишлява и за да го стори, знаеше само един начин за това: да готви. Взе своя стар тефтер с пожълтели страници, които бяха изписани с готварски рецепти, и започна да го разлиства разсеяно, мъчейки се да подреди мислите си. Пудинг

с моркови и тиквички, чудновати пържени минипици, патладжанена куличка, патè с горчица и мента, а сетне мимоходом от страниците изникна рисунката на някакво червено сърчице, точно там... с подигравателното си изражение до „Съблазън с аспержи“. И желанието да откъсне страницата, да изтрие тази рецепта, която толкова много беше променила живота ѝ преди шест години...

Беше март, хубава мартенска събота. Позатопленият въздух караше човек да си помисли, че най-накрая зимата в Рокафита беше решила да отстъпи място на пролетта. Маргерита бе готова за първия си за този сезон излет край морето заедно с приятеля си от детинство Матео и групичка младежи. В последния момент обаче жената, която помагаше на майка ѝ Ерика в кухнята на ресторанта, носещ нейното име, се беше разболяла и тя не бе пожелала да я изостави.

– Не се безпокой, мамо. Има време да отида край морето, а пък и усещам, че днес е някакъв специален ден...

Ерика не беше настояла, защото през онзи ден се предвиждаше голяма навалица за обяд. Ресторантът беше малък, но да се овладее цялата тази ситуация, при това без помощ, беше трудно. Разбира се, Армандо, съпругът ѝ, бащата на Маргерита, беше изключителен в салона за хранене с шегите си и със сърдечното си отношение към клиентите, но в кухнята бе по-добре да не влиза. Така, още от първите часове на сутринта, майката и дъщерята се бяха заредили пред печките. Докато Ерика приготвяше тестото за талиателите, Маргерита се бе захванала да експериментира с една нова гозба. Оглеждайки се наоколо,

се бе натъкнала на аспержите. „При нас има само сезонни продукти, това е правилният начин да глезим клиентите си!“ – майка ѝ винаги казваше така. Маргерита вече беше взела белачката, заемайки се деликатно да сваля влакнестата им кожица. След това, премахвайки бялата част на крачетата, беше отрязала върховете им, потапяйки ги за няколко минути в леко топъл бульон. Ерика ѝ се беше усмихнала с обич, смесена с гордост.

– Някакво ново творение ли?

Маргерита бе отговорила убедено:

– Искам да се науча да готвя като теб, мамо...

Ерика я бе погалила по косата.

– Ти вече го можеш, съкровище.

Ощастлива от тези думи, Маргерита беше избрала три големи глави лук и ги бе сложила да се запържат до златисто с малко масло и капчици олио, добавила бе нарязаните на шайби месести филизи на аспержите и ги бе оставила на слаб огън, докато омекнат и започнат да се топят в устата.

– Марджи! – Майка ѝ беше първата, която я бе назовала с това умалително име. – Знаеш ли, че за ризотото е нужно време... – Беше ѝ напомнила, но тя, усмихвайки се, ѝ бе отвърнала да не се притеснява. След като бе смляла в блендера всичко до получаването на зелен крем, нито твърде гъст, нито твърде течен, към него бе прибавила сол и черен пипер.

Запържвайки ориза, го бе сварила, сипвайки му постепенно от бульона, а накрая го бе смесила със сирене „Робиола“. Но въпреки че вкусът му беше приятен, Маргерита не изглеждаше доволна. Липсваше му нещо, за да го направи

уникален. Ала какво? Дива мащерка? Див босилек? Или може би щипка майорана? Нищо не ѝ вдъхваше доверие.

Тогавя Ерика ѝ беше подсказала да настърже малко от кората на лимон, след като ястието вече е готово.

– Ето какво му липсваше! Благодаря ти, мамо, имах потребност от твоята магическа намеса!

После, взимайки формите, отмерващи една порция, Маргерита бе наредила пъпковидните глави на сварените аспержи по краищата им и бе добавила ориза, грижливо натъпкан и пресован.

– Ще ги сервираме с панираните с брашно и газирана вода връхчета на аспержите, а до тях – крема – беше съобщила удовлетворено.

Ерика ѝ бе отвърнала с една от своите лъчезарни усмивки:

– И как се нарича това ново творение?

– „Съблазън с аспержи“.

* * *

Една сълза капна върху страницата, разливайки се върху мастилото и деформирайки буквите върху хартията. Споменът беше там, все още ясен, сякаш бяха минали само няколко секунди...

За всичко беше виновно ризотото, сега ѝ беше изпаднал случай, за да го каже.

В този ден ресторантът наистина беше препълнен. Маргерита и Ерика не бяха спирани нито за секунда. Накрая, когато хората бяха започнали да стават от масите,

Ерика, видимо уморена, бе въздъхнала с облекчение.

– Не знам как щях да се справя сама. Благодаря ти, съкровище, че остана...

Маргерита я беше прегърнала нежно.

– Истината е, че имаш нужда от почивка, мамо. Сега си грабвай нещата и отивай вкъщи, аз ще имам грижата да подредя всичко.

Ерика ѝ се беше усмихнала. Без да протестира, бе свалила престилката си, излязайки навън.

Маргерита беше напълила миялната машина, мислейки си, че би трябвало да настоява пред Армандо да заведе майка ѝ за няколко дни на почивка; с ресторанта щеше да се заеме тя, а с помощта на Розалина нямаше да има проблеми. И беше толкова вгълбена в мислите си, че дори не бе забелязала, че някой бе влязъл в кухнята.

– Сънувам, нали?

Маргерита се беше обърнала внезапно. Пред нея стоеше високо момче – русо, красиво, всъщност... много красиво.

– Имате ли нужда от нещо?

То ѝ бе разкрило неустоимата си усмивка.

– Кажи ми, че ти си създателката на ризотото. Знам, че днес е моят щастлив ден. С един куршум отстрелвам три заека, намирам Ева, изкушението на земята и една върховна готвачка. Всъщност приятно ми е, аз съм Франческо.

Маргерита беше избухнала в смях.

– А аз... се казвам Маргерита, не Ева. Но съм доволна, че ризотото ви е харесало, беше само един експеримент...

Мъжът се беше приближил, взирайки се в нея напрегнато.

– Харесват ми хората, които умеят да дръзват.

Маргерита бе останала без дъх. Твърде сини очи. Твърде секси глас. Тяло трепач... по-добре щеше да е да не остъпва от отбранителна си позиция.

– Искате ли сметката? – беше го попитала, отдалечавайки се от него, за да запази дистанцията.

– Не, искам да знам какво прави красиво момиче като теб в една кухня?

Франческо беше протегнал ръката си, за да оправи излязъл от опашката ѝ кичур от косата, интимен жест, но сторен по толкова естествен начин, че я беше изумил.

– Защо? – беше го попитала, свеждайки погледа си.

– Не знам, може би... защото очаквах да заваря тук някоя вежлива старица, пазителка на автентичните древни вкусове, а всъщност намерих теб...

Още една сълза се търкулна върху тетрадката. Франческо винаги беше знаел как да я накара да се чувства специална, единствена. Тя инстинктивно се беше опитала да му устои, но той не се бе предал. Връщал се беше всеки уикенд, един път с някакво особено благовонно масло от чубрица, друг път с „ледено фrape от пъпеш“, поръчано да пристигне от известния бар „Алба“ в Палермо: всяко извинение беше повод да я изненада, за да я удиви.

Вече се бе превърнал в постоянен гост в ресторанта на Ерика. Всяка събота и неделя беше там. И дори когато Маргерита не искаше да я завари там, той оставаше, за да поговори за нея с Ерика и Армандо. Или пък, за да свири с китара в ръка песните, които композираше нарочно за нея. Беше запленил всички с този свой начин да бъде сим-

патичен, забавен, сияен.

– Не може да идваш от Рим тук всеки уикенд и да биеш толкова километри само за да вечеряш при нас.

– Заслужава си. Намерих жената на живота си и няма да я оставя да ми избяга.

– Наистина ли го правиш заради мен?

– Бих направил всичко, за да бъда с теб. Дори да пътувам напред-назад до безкрай.

След това, когато една сутрин се беше появил с черно като катран котенце, намерено в някакъв боклукчийски контейнер на една отбивка за отдих на магистралата, Маргерита се предаде.

– Аспержа... нарекох го така – беше ѝ казал, усмихвайки се. – Нали не би искала да ни зарежеш да живеем сами...

Няколко месеца по-късно се беше преместила в Рим. Но ако Маргерита беше предугадила какво криеше Ерика от нея, никога не би тръгнала.

Съществуват определени машинални действия, които всеки от нас извършва. За Маргерита готвенето беше начин да зареди батериите си и така, без почти да си дава сметка за това, отвори хладилника, за да открие там своето вдъхновение. Аспержите – за пореден път – я накараха да вземе решение. *Да, скъпи Франческо, ще ти готвя всички любими гозби*, реши тя.

Кухнята ѝ приличаше на нея самата – толкова цветна, весела, разхвърляна. Днес обаче нямаше никаква следа от радост в изражението на Маргерита, докато режеше на тънки лентички бекона, за да го увие около сливите, а

после да ги запече във фурната до хрупкавост, или докато месеше тестото с бирената мая, за да приготви мини пици, които толкова много харесваха на съпруга ѝ. Ръцете ѝ бързо се движеха между различните смеси до момента, в който върху плота в кухнята не нареди ролето с бекон и сини сливи, *прославеното* ризото с аспержи и неаполитанските мини пици. *Сега е време за сладкиша*, каза си, разлиствайки страниците на своята тетрадка. Сладкиш с целувки и ябълки или тарталети с извара? Не, това наистина беше специален ден, щеше да му направи сладкиш с крем от ананас, неговия любим. Като стопи маслото с пудрата захар, Маргерита добави към тях щипка сол, сетне бадемовото брашно, яйцето и пресятото брашно с какаото. Започна да замесва на ръка сместа, изкарвайки върху това тесто цялата си унилоост, докато от него не се получи гладка топка, която занесе да престои в хладилника. За пореден път мислите ѝ полетяха надалече. Трябваше още тогава да разбере, когато, връщайки се от погребението на Ерика, той я беше накарал да му направи торта...

– Моля те, Марджи, чувствам се зле, не трябваше да идвам... – беше се оплаквал в момент, в който сърцето ѝ бе раздробено на късчета при спомена за онова последно сбогуване с майка ѝ. – А пък и нали знаеш, че готвенето те разсейва...

И отново Маргерита беше казала „да“.

– Марджи, когато приключиш, ще ми приготвиш ли аерозола? Имам ужасна кашлица... – беше продължил той.

Защо не му казах онова, което мислех? Защо се притеснявах за него вместо за собствените си чувства?

Защо за мен Франческо винаги е бил над всичко?

И междувременно мелеше в блендера сърцевината на половин ананас, стопляйки през това време млякото върху котлона.

После, щом отдели жълтъците, започна да ги разбърква със захарта, докато едрите ѝ сълзи се примесваха със съставките на тортата. Смяташе, че може би щеше да се случи като в онзи филм, който много ѝ хареса, където главната героиня, пристрастена към готвенето и в плен на любовните си мъки, за да приготви сватбената торта на сестра си, която ѝ бе откраднала годеника, изливаше всичките си сълзи в глазурата, а на следващия ден поканените гости още в момента на вкушването ѝ бяха обзети от тъга, меланхолия, печал... ала нейните сълзи не бяха от тъга, а от яд, горчивина. Взе ананасовото пюре, добави го към яйцата и млякото и разбърквайки го нежно, го постави на огъня.

Да, скъпи Франческо, това е, което ти пожелавам, съпруге лъжец!

Когато кремът започна да се сгъстява, спря котлона и прибави капка ром, продължавайки да го бърка от време на време, докато проверяваше до каква степен се е запекъл блатът, който бе сложила във фурната преди това. „Готов е“, каза си и го извади. И вземайки другата част от ананаса, я нарязва ядосано, покри я със захар и се зае да я карамелизира на огъня. След като разби сметаната, смеси я внимателно с крема от ананас и ги изсипа върху блата от бутер тесто с какао, гарнирайки го с карамелизирания ананас. За пръв път, откакто се беше върнала къщи, Маргерита, изглежда, претърпяваше някаква метаморфоза: никакви сълзи повече, а изражението ѝ ставаше все по-решително. И веднага щом деликатният аромат се разнесе из всяко

кътче на дома ѝ, за да ѝ съобщи, че творението ѝ е готово, решението ѝ вече беше взето.

Щом се прибра, Франческо се учуди на необичайната тишина, която цареше в апартамента. Никаква следа от косматото племе на Маргерита, никакво подсвиркване за поздрав от страна на Валастро и най-вече – никаква следа от Маргерита. Помисли си, докато си сваляше обувките и ги захвърляше в коридора, че може би е отишла до ветеринаря. *Ама защо ли не ме е предупредила?*

Няма да ми се наложи да ходя да пазарувам, нали? Изпитвайки боязън от надвисналата задача, той се втурна в кухнята да провери. Пред очите му, подобно на вълшебство, изникнаха всичките му любими лакомства. Франческо остана без думи. Започна да се притеснява: май беше забравил за нещо... *О, боже, какъв ден е днес? Да не би да имаме някаква годишнина?* Припряно се зае да преговаря всичките етапи от тяхната история.

15 март, първа среща.

9 ноември, рожден ден Марджи.

7 юни, сватба.

Никоя от тези дати не съвпаднаше. Ами тогава? Докосна с пръст крема от ананас върху сладкиша, след това го поднесе към устата си. Беше все още топъл, ароматен, подканищ. Любимият му. До него – писмо. Франческо го взе, усмихвайки се. Но колкото повече напредваше с четенето, толкова повече усмивката замръзваше върху лицето му, точно както глазурата на тортата, върху която Маргерита, също като главната героиня от филма, беше проляла, ако не всичките си сълзи, то поне една огромна

ДОЗА ОТ ТЯХ.

Скъпи Франческо,

Днес наистина се оказа един много особен ден.

Като с картечен откос бях разстреляна от три събития, които ненадейно ми се изсипаха отгоре, всичките заедно и без никакво предупреждение. Ето ги подредени:

1) неслучилото се назначение на „сигурното“ работно място;

2) известие от собственика на жилището, че трябва да се изнесем: синът му има нужда от апартамента;

3) и накрая сърцераздирателното посещение на твоята „годеница“ Мег, която ме информира, прилежно разплакана, че сте заедно повече от година и че не иска да те дели с никого.

Така или иначе, твърди тя, любовта между мен и теб вече е „угаснала“ (явно това ти си ѝ го споделил).

С прости думи ме помоли, все така обляна в сълзи, да се оттегля и да ти дам развод. На въпроса ми: „Ама защо Франческо лично не ми го каза?“, тя отговори, че си твърде добър, за да ми причиниш подобно страдание. И затова е решила да направи сама крачката.

А-а, разбрах също, че имаме син, и то едва когато Мег ми каза, че момченцето ни е достатъчно голямо, за да проумее ситуацията, и не трябва да се притеснявам за него. Жалко, че аз не си спомням някога да съм се сдобивала с дете от теб. Между другото, как

смяташ, колко ли години трябва да е навършило от датата на раждането си?

Докато Франческо, загубил ума и дума, четеше писмото на Маргерита, тя вече фучеше по магистралата със своя стейшън вагон, натоварен до козирката с багаж, плюс Артузи, Рататуй, Аспержа и Валастро, който продължаваше да грачи: „Ваканция! Ваканция!“.

Глъчката в купето можеше да скъса нервите на всеки друг, но не и нейните: в този момент изглеждаше толкова еуфорична, че да може да понесе всякакъв стрес. Към Валастро се присъединиха и Аспержа, прословутото коте, което се бе оказало причината за капитулацията ѝ, превърнало се междуременно в нещо като миниатюрна черна пантера с мощен глас; Рататуй, дребничка котка с пачуърк кожа и козина, и Артузи, който според Маргерита страдаше от клаустрофобия, поне ако се съдеше от неговите отчаяни протести всеки път, когато се налагаше да пътува с колата. Излишно беше да се споменава, че Рататуй и Артузи бяха животни, намерени на улицата.

Междуременно у дома им Франческо, строполил се на един от фотьойлите, препрочиташе за пореден път, все още невярващ, последната част от писмото ѝ. Всъщност доста време му беше необходимо, преди да разбере наистина значението на думите в него: една част от мозъка му продължаваше да ги отхвърля. Маргерита, *неговата* Маргерита не би могла да му стори подобно нещо. Невъзможно беше. Невъобразимо. Още веднъж плъзна поглед по тези последни редове. И си даде сметка, че буквите танцуваха пред него заради насълзените му очи.

И знаеш ли кое беше най-изненадващото нещо?

Това, че след посещението на любовницата ти, когато започнах да правя ТВОЯТА торта, мислех, че се чувствам ужасно, че усещам как подът потъва под краката ми, а всъщност изведнъж се почувствах облекчена, еуфорична, лека като перце! По дяволите! Трябваша ми точно тези три състресения (най-вече последното), за да проумея, че животът ми с теб беше един малък, задушаващ, сладък ад! Трябваше ми да узная, че си се влюбил в друга жена, за да разбере, че не съм очаквала друго, освен една-единствена причина, за да мога да те напусна!

Така е, защото е трудно да изоставиш един... „син“, въпреки че има навършени четиридесет години, някой и друг бял косъм по слепоочията, но колкото и да е трагично, явно е, че той ще си остане само вечен подрастващ.

О, боже, какво облекчение, сега някой друг ще ти бъде майка!

Всъщност някак ненадейно си дадох сметка, че съм започнала да си приготвям куфарите. Така или иначе, баща ми винаги ще намери едно местенце за мен...

Сега може би ще се запиташи какво възнамерявам да правя с живота си.

Отговорът е: не знам.

Прегръщам те.

Маргерита